

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 6 lipca 2016 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w W. stwierdził, że A. K. (1) od 26 października 2015 r. nie podlega ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu z tytułu zatrudnienia u płatnika składek (...) Sp. z o.o.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że A. K. (1) została zgłoszona do ubezpieczeń od dnia 26.10.2015 r. z tytułu zatrudnienia u płatnika (...) Sp. z o.o. na podstawie umowy o pracę zawartej w dniu 26.10.2015 r. na okres próbny od dnia 26.10.2015r. do 30.11.2015r. na stanowisku "asystentka zarządu" w wymiarze czasu pracy pełen etat z wynagrodzeniem w kwocie 7.100,00zł brutto plus premia uznaniowa. Umowa o pracę została podpisana w trakcie zwolnienia lekarskiego, które zostało wystawione na okres od 16.10.2015 r. do 29.10.2015r. Kolejną umowę o pracę podpisano w dniu 01.12.2015r. na czas określony od 01.12.2015r. do 31.10.2018r. na to samo stanowisko i z takim samym wynagrodzeniem. Od dnia 22.02.2016r. A. K. (1) stała się niezdolna do pracy z powodu choroby przypadającej w okresie ciąży. W ocenie organu rentowego, na podstawie zebranej w sprawie dokumentacji i dokonanych ustaleń zasadnym jest stwierdzenie, że A. K. (1) nie posiadająca tytułu do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych i obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego została zgłoszona do w/w ubezpieczeń jako pracownik jedynie w celu uzyskania prawa do bezpłatnej opieki lekarskiej oraz świadczeń z ubezpieczenia chorobowego tj. zasiłku chorobowego, a następnie macierzyńskiego przysługujących osobom zatrudnionym na podstawie umowy o pracę. /decyzja k.3 - 5 akt ZUS/

W dniu 11 sierpnia 2016 r. do organu rentowego wpłynęło odwołanie płatnika od powyższej decyzji. W treści odwołania skarżący wskazał, że wszystkie zarzuty postawione przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych podniesione w uzasadnieniu do wydanej decyzji nie mają żadnego odzwierciedlenia w dokumentacji pokontrolnej jak również stoją w sprzeczności z zebrany materiał dowodowy w trakcie czynności kontrolnych. Treść uzasadnienia decyzji nie zawiera żadnych zarzutów, stanowią jedynie interpretację organu wydającego decyzję, który nadużył zasadę swobodnej oceny dowodów oraz zasad prawidłowego rozumowania i doświadczenia życiowego. Skarżący podniósł, że niezdolność do pracy nastąpiła dopiero od 26 marca 2016 r. i w tym okresie świadczona była praca w trybie ciągłym przez pracownika. Za wykonywane czynności pracownik pobierał stosowne wynagrodzenie, które było wypłacane na jego konto przelewem bankowym. W ocenie skarżącego brak wykształcenia kierunkowego nie dyskwalifikuje pracownika do wykonywania określonego zawodu i wykonywania określonych czynności jeżeli wykonuje je sumiennie i zgodnie ze standardami obowiązującymi w danym podmiocie gospodarczym. Co również istotne, zmiany kadrowe nastąpiły, gdy okazało się, że ciąża pracownika jest zagrożona, a jej niezdolność do pracy może być długa. Skarżący podniósł, że co prawda w chwili zawierania umowy w dniu 26 października 2015 r. A. K. (1) przebywała na zwolnieniu chorobowym, to jednak w chwili przystąpienia do wykonywania czynności legitymowała się orzeczeniem lekarskim dopuszczającym do jej wykonywania. /odwołanie k.2 – 10/

W odpowiedzi na odwołanie, która wpłynęła do tutejszego Sądu w dniu 1 września 2016 r. pełnomocnik organu rentowego wniósł o jego oddalenie. W uzasadnieniu odpowiedzi przytoczono argumentację jak w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

/odpowiedź na odwołanie k.27 – 28/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Płatnik składek G. – (...) z ograniczoną odpowiedzialnością prowadzi działalność gospodarczą polegającą na produkcji kształtek styropianowych i szalunkowych płyt styropianowych. Spółka została zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym w dniu 27 kwietnia 2011 r. Prezesem zarządu spółki jest A. K. (2). Płatnik składek zatrudnia zarówno pracowników produkcyjnych, jak i pracowników biurowych.

/okoliczności bezsporne , a nadto wyciąg z KRS k.77 – 79/

Zainteresowana A. K. (1) urodziła się (...), legitymuje się wykształceniem w zawodzie technika masażyisty. /okoliczności bezsporne/

Do 30 września 2015 r. A. K. (1) była pracownikiem w firmie (...) Sp. z o.o., a umowa o pracę nie została przedłużona, gdyż zainteresowana przebywała na zwolnieniu lekarskim z uwagi na schorzenie kręgosłupa.

/zeznania zainteresowanej min.00:42:43 – 01:06:39 protokołu rozprawy z dnia 6 marca 2017 r., płyta CD k.92/

A. K. (2) zdecydował się zatrudnić A. K. (1). Do zadań powierzonych A. K. (1) należało przygotowywanie umów handlowych wg przyjętych w firmie wzorów. /zeznania A. K. (2) min.00:05:30 – 00:42:43 protokołu rozprawy z dnia 6 marca 2017 r., płyta CD k.92/

W dniu 26 października 2015 r. pomiędzy (...) Sp. z o.o. reprezentowaną przez A. K. (2), a A. K. (1) zawarto umowę o pracę na okres próbny do 30 listopada 2015 r. W treści umowy wskazano, że wnioskodawczyni będzie świadczyć pracę na stanowisku asystentki zarządu w pełnym wymiarze czasu pracy z wynagrodzeniem miesięcznym w wysokości 7 100,00 zł brutto plus premia uznaniowa.

/umowa o pracę k.43 akt ZUS/

W chwili zawierania ww. umowy o pracę, zainteresowana przebywała na zwolnieniu lekarskim w związku ze schorzeniem kręgosłupa (zwolnienie lekarskie wystawiono na okres od 16 do 29 października 2015 r.).

/zeznania zainteresowanej min.00:42:43 – 01:06:39 protokołu rozprawy z dnia 6 marca 2017 r., płyta CD k.92, ustalenia w aktach ZUS/

W chwili zawierania umowy o pracę na okres próbny, wnioskodawczyni przedstawiła zaświadczenie lekarskie o zdolności do pracy.

/zeznania A. K. (2) min.00:05:30 – 00:42:43 protokołu rozprawy z dnia 6 marca 2017 r., płyta CD k.92/

Z treści orzeczenia lekarskiego z dnia 20 października 2015 r. wynika, że A. K. (1) jest zdolna do wykonywania obowiązków pracowniczych asystentki zarządu. /orzeczenie lekarskie k.29 akt ZUS/

W dniu 26 października 2015 r. zainteresowana odbyła szkolenie w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy. /karta szkolenia k.47 – 48 akt ZUS/

Z dniem 26 października 2015 r. zainteresowana została zgłoszona do ubezpieczeń społecznych. /ustalenia w aktach ZUS/

Do obowiązków pracowniczych A. K. (1) na powierzonym jej stanowisku miało należeć:

-sporządzanie umów, kontraktów oraz wszelkich pism dla Prezesa Zarządu

-tłumaczenie dokumentów, w tym maili oraz dokumentów technicznych, z języka angielskiego oraz rosyjskiego wewnątrz firmy

- udział w negocjacjach handlowych jako tłumacz dla Prezesa Zarządu.

-przygotowywanie wyjazdów służbowych dla Prezesa Zarządu.

-pomoc w rozeznaniu rynku na zlecenie Prezesa Zarządu, w tym sporządzanie wykresów, tabel i zestawień ekonomicznych.

- reprezentowanie Spółki przed jednostkami administracyjnymi na terenie kraju.
- dbałość o stałą sprawność techniczną urządzeń biurowych wewnątrz firmy.
- dbałość o gabinet Prezesa Zarządu i jego otoczenie.
- koordynowanie współpracy Prezesa Zarządu z poszczególnymi działami Spółki i ich pracownikami.
- prowadzenie spraw związanych z zagadnieniami PR i marketingu Spółki w tym tworzenie i administrowanie materiałami reklamowymi oraz promocyjnymi.
- zamawianie pieczęci Spółki oraz prowadzenie ich ewidencji.
- nadzorowanie i odbiór korespondencji pocztowej.
- przestrzeganie przepisów ustawy o ochronie danych osobowych.
- przestrzeganie tajemnicy służbowej.
- wykonywanie wszelkich innych czynności zleconych przez bezpośredniego przełożonego. /zakres uprawnień i obowiązków k.55 – 57 akt ZUS/

Przed zatrudnieniem zainteresowanej , firma płatnika nie zatrudniała tłumacza , gdyż nie miała takiej potrzeby. Pracownicy dokonywali bowiem tłumaczeń we własnym zakresie.

/zeznania świadka D. K. min.01:09:33 – 01:27:24 protokołu rozprawy z dnia 6 marca 2017 r. , płyta CD k.92/

Po upływie okresu próbnego , wynagrodzenie zainteresowanej pozostało na dotychczasowym poziomie.

/zeznania A. K. (2) min.00:05:30 – 00:42:43 protokołu rozprawy z dnia 6 marca 2017 r. , płyta CD k.92/

W dniu 1 grudnia 2015 r. pomiędzy (...) Sp. z o.o. reprezentowaną przez A. K. (2) , a A. K. (1) zawarto umowę o pracę na czas określony do 31 października 2018 r. W treści umowy wskazano, że wnioskodawczyni będzie świadczyć pracę na stanowisku asystentki zarządu w pełnym wymiarze czasu pracy z wynagrodzeniem miesięcznym w wysokości 7 100,00 zł brutto plus premia uznaniowa.

/umowa o pracę k.63 akt ZUS/

O fakcie zajścia w ciążę wnioskodawczyni dowiedziała się w lutym 2016 r.

/zeznania zainteresowanej min.00:42:43 – 01:06:39 protokołu rozprawy z dnia 6 marca 2017 r. , płyta CD k.92 , ustalenia w aktach ZUS/

Do obowiązków wnioskodawczyni , oprócz przygotowywania umów, należało także tłumaczenie rozmów (z języka angielskiego oraz rosyjskiego) oraz odbieranie telefonów.

/zeznania A. K. (2) min.00:05:30 – 00:42:43 , zeznania zainteresowanej min.00:42:43 – 01:06:39 protokołu rozprawy z dnia 6 marca 2017 r. , płyta CD k.92 , zeznania świadka Z. N. min.00:06:02 – 00:54:17 protokołu rozprawy z dnia 4 października 2017 r. , płyta CD k.142/

Pod koniec 2015 r. zainteresowana brała udział w negocjacjach handlowych z przedstawicielem ukraińskiej firmy. Negocjacje dotyczyły sprzedaży maszyny na rynek wschodni.

/zeznania świadka D. K. min.01:09:33 – 01:27:24 protokołu rozprawy z dnia 6 marca 2017 r. , płyta CD k.92/

Do obowiązków pracowniczych zainteresowanej należała współpraca zarówno z prezesem , jak i z księgowością dla której przygotowywała stosowną dokumentację (m.in. wnioski do banków) , czy też pomagała przy bieżących pracach księgowych takich jak kserowanie oraz opisywanie dokumentów. A. K. (1) zajmowała się także obsługą spotkań biznesowych w których uczestniczyli członkowie zarządu spółki.

/zeznania świadków: U. K. min.01:33:09 – 01:47:34 , I. T. min.01:47:34 – 02:09:48 protokołu rozprawy z dnia 6 marca 2017 r. , płyta CD k.92/

W okresie od września 2015 r. do kwietnia 2016 r. A. K. (1) przebywała w dziale księgowości płatnika.

/zeznania świadka Ł. R. min.00:55:49 – 01:42:58 protokołu rozprawy z dnia 4 października 2017 r. , płyta CD k.142/

A. K. (1) dysponowała własnym biurkiem oraz komputerem , a jej bezpośrednim przełożonym był prezes zarządu spółki.

/zeznania świadka Z. N. min.00:06:02 – 00:54:17 protokołu rozprawy z dnia 4 października 2017 r. , płyta CD k.142/

Zainteresowana podpisywała zarówno listy wejścia , jak i wyjścia z pracy. Pracownicy biurowi wykonywali powierzone im obowiązki w zwyczajowych godzinach pracy.

/zeznania świadków: B. G. min.01:27:24 – 01:33:49 , U. K. min.01:33:09 – 01:47:34 protokołu rozprawy z dnia 6 marca 2017 r. , płyta CD k.92 , Z. N. min.00:06:02 – 00:54:17 , Ł. R. min.00:55:49 – 01:42:58 protokołu rozprawy z dnia 4 października 2017 r. , płyta CD k.142/

A. K. (1) stała się niezdolna do pracy od dnia 22 lutego 2016 r.

/okoliczność bezsporna/

W dniu 26 marca 2016 r. u zainteresowanej stwierdzono 13 tydzień ciąży.

/dokumentacja medyczna k.16 – 17/

Od dnia 1 czerwca 2016 r. w firmie płatnika , na stanowisku specjalisty do spraw administracyjnych w wymiarze czasu pracy wynoszącym 1/2 etatu, została zatrudniona U. K. (umowa na czas określony do dnia 31 grudnia 2017 r.) Do obowiązków pracowniczych powierzonych U. K. należała m.in. : obsługa bieżącej korespondencji, w tym udzielanie odpowiedzi drogą mailową , a także obsługa gości podejmowanych przez zarząd m.in. przygotowywanie kawy. U. K. w tym miejscu (w budynku działalność prowadzi kilka firm ze sobą nie powiązanych kapitałowo) była zatrudniona od około 22 lat.

/akta osobowe U. K. , zeznania świadka U. K. min.01:33:09 – 01:47:34 protokołu rozprawy z dnia 6 marca 2017 r. , płyta CD k.92 , zeznania świadka Ł. R. min.00:55:49 – 01:42:58 protokołu rozprawy z dnia 4 października 2017 r. , płyta CD k.142 , zeznania A. K. (2) min.00:05:30 – 00:42:43 protokołu rozprawy z dnia 6 marca 2017 r. , płyta CD k.92/

W 2015 r. firma płatnika była zadłużona wobec innych podmiotów , a to z kolei powodowało brak regularnego opłacania składek na ZUS.

/zeznania świadka I. T. min.01:47:34 – 02:09:48 protokołu rozprawy z dnia 6 marca 2017 r. , płyta CD k.92/

W okresie od stycznia do września 2015 r. przychód netto firmy płatnika wyniósł 1 904 000,42 zł , a zysk 1 589,76 zł

W okresie od stycznia do października 2015 r. przychód netto firmy płatnika wyniósł 2 079 571,17 zł , a strata 40 849,66 zł.

W okresie od stycznia do listopada 2015 r. przychód netto firmy płatnika wyniósł 2 260 372,95 zł , a strata 27 082,88 zł.

W okresie od stycznia do grudnia 2015 r. przychód netto firmy płatnika wyniósł 2 384 209,24 zł , a strata 202 702,33 zł.

W styczniu 2016 r. przychód netto firmy płatnika wyniósł 116 811,13 zł , a strata 58 052,47 zł.

W okresie od stycznia do lutego 2016 r. przychód netto firmy płatnika wyniósł 270 031,05 zł , a strata 85 576,23 zł.

W okresie od stycznia do marca 2016 r. przychód netto firmy płatnika wyniósł 631 368,93 zł , a zysk 32 225,71 zł. / zestawienia finansowe k.106 – 118/

Pracownicy produkcyjni zarabiali od 3 do 3,5 tys. zł , a główna księgowa 6 tys. zł netto. /zeznania świadka Z. N. min.00:06:02 – 00:54:17 protokołu rozprawy z dnia 4 października 2017 r. , płyta CD k.142/

Zainteresowana urodziła dziecko w dniu 22 września 2016 r. Zainteresowana korzystała z urlopu macierzyńskiego. / okoliczność bezsporna/

We wrześniu 2017 r. zainteresowana powróciła do pracy w firmie płatnika.

/zeznania świadka Ł. R. min.00:55:49 – 01:42:58 protokołu rozprawy z dnia 4 października 2017 r. , płyta CD k.142 , zeznania A. K. (2) min.00:09:30 – 00:20:53 protokołu rozprawy z dnia 17 stycznia 2018 r. , płyta CD k.157/

Po powrocie do pracy , obowiązki zainteresowanej sprowadzają się do obsługi sekretariatu , a także przygotowywania dokumentów dla księgowości. A. K. (1) ma wykonywać także w części obowiązki pracownicze przejęte po księgowej I. T. /zeznania A. K. (2) min.00:09:30 – 00:20:53 protokołu rozprawy z dnia 17 stycznia 2018 r. , płyta CD k.157/

Powyższych ustaleń Sąd Okręgowy dokonał na podstawie dowodów z dokumentów zawartych w aktach organu rentowego i załączonych do akt sprawy oraz w oparciu o zeznania A. K. (2) , zainteresowanej oraz świadków: D. K. , Ł. R. , Z. N. , B. G. , U. K. uznając je za wiarygodne w zakresie w jakim odnosiły się one do obowiązków pracowniczych wykonywanych przez zainteresowaną począwszy od 1 grudnia 2015 r. i jednocześnie odmawiając ich wiarygodności w zakresie w jakim zeznania te odnosiły się do obowiązków pracowniczych jakie zainteresowana miała wykonywać przed tą datę.

W ocenie Sądu , nie sposób bowiem przyjąć , aby racjonalny pracodawca godził się zatrudnić pracownika w czasie , gdy ten przebywa na zwolnieniu lekarskim tj. w czasie gdy nie jest oczywistą kwestią powrotu takiego pracownika do zdrowia , a tym samym kwestia jego ewentualnej zdolności do pracy. Niemniej jednak , w świetle zgromadzonego w niniejszej sprawie materiału dowodowego, nie sposób podważyć faktu ,że zainteresowana począwszy od 1 grudnia 2015 r. podjęła i faktycznie wykonywała pracę w firmie płatnika. Co więcej , w dacie podpisywania umowy o pracę z dnia 1 grudnia 2015 r. zainteresowana z całą pewnością nie była w ciąży i nie występowały u niej dolegliwości zdrowotne , które mogłyby uniemożliwić jej wykonywanie powierzonych obowiązków pracowniczych.

Podkreślić również należy , że świadkowie zeznający w niniejszej sprawie byli pracownikami firmy płatnika w rozpatrywanym okresie , a zatem mają wiedzę zarówno co do charakterystyki działalności firmy płatnika , jak i prac jakie wykonywała zainteresowana u płatnika. Co istotne, zeznania te nie zostały zakwestionowane przez organ rentowy ani dowodami z zeznań innych świadków ani , w sposób zdecydowany, innymi dowodami.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Odwołanie zasługiwało na uwzględnienie w znacznej części.

Zgodnie z treścią art.6 ust.1 punkt 1, art.8 ust.1 i art.11 ust.1 i art.12 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r. poz. 1778) pracownicy, to jest osoby pozostające w stosunku pracy, podlegają obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym.

Definicja pracownika na gruncie prawa ubezpieczeń społecznych została zawarta w przepisie art.8 ust.1 ww. ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, który stanowi, że za pracownika uważa się osobę pozostającą w stosunku pracy. Pojęcie stosunku pracy, o jakim mowa w art.8 ust.1 ww. ustawy jest równoznaczne z pojęciem stosunku pracy definiowanego przez art. 22 k.p. (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2005 roku, I UK 296/04, OSNP 2006/9-10/157).

Stosownie do treści art.22§1 k.p. przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę, a pracodawca do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem.

Do cech pojęciowych pracy stanowiącej przedmiot zobowiązania pracownika w ramach stosunku pracy należą osobiste i odpłatne jej wykonywanie w warunkach podporządkowania. Zgodnie ze stanowiskiem judykatury stosunek ubezpieczeniowy jest następczy wobec stosunku pracy i powstaje tylko wówczas, gdy stosunek pracy jest realizowany. Jeżeli stosunek pracy nie powstał bądź też nie jest realizowany, wówczas nie powstaje stosunek ubezpieczeniowy, nawet jeśli jest odprowadzana składka na ubezpieczenie społeczne (wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia z dnia 17 stycznia 2006 roku III AUa 433/2005, Legalis nr 88987).

W orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowany jest pogląd, że podleganie pracowniczemu ubezpieczeniu społecznemu jest uwarunkowane nie tyle samym faktem zawarcia umowy o pracę i opłacaniem składek ubezpieczeniowych, ale legitymowaniem się statusem pracownika rzeczywiście świadczącego pracę w ramach ważnego stosunku pracy. Sam bowiem fakt, że oświadczenia stron umowy o pracę zawierają określone w art.22 k.p. formalne elementy umowy o pracę nie oznacza, że umowa taka jest ważna. Jeżeli bowiem strony umowy o pracę przy składaniu oświadczeń woli mają świadomość tego, że osoba określona w umowie o pracę, jako pracownik pracy świadczyć nie będzie, a osoba wskazana, jako pracodawca nie będzie korzystać z jej pracy i do podjęcia i wykonywania pracy nie doszło a jedynym celem umowy było umożliwienie skorzystania ze świadczeń z ubezpieczenia społecznego, to umowę taką uważa się za zawartą dla pozorów - art.83§1 k.c. Umowa taka nie stanowi tytułu do objęcia ubezpieczeniami społecznymi (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 marca 2008 roku II UK 148/07, Lex nr 846577; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 sierpnia 2005 roku II UK 321/04, OSNP 2006/11-12/190; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 lutego 2001 roku II UKN 244/00, OSNP 2002/20/496; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 lutego 2010 roku II UK 204/09, Lex nr 590241).

Przy czym, nie jest to jedyna postać pozorności umowy o pracę. Pozorność umowy o pracę ma miejsce nie tylko wówczas, gdy mimo jej zawarcia praca w ogóle nie jest świadczona, ale również wtedy, gdy jest faktycznie świadczona, lecz na innej podstawie niż umowa o pracę. W każdym przypadku decydujące znaczenie ma treść umowy i okoliczności faktyczne jej wykonywania.

Sąd podziela pogląd Sądu Najwyższego wyrażony w uzasadnieniu wyroku z dnia 25 stycznia 2005 roku (II UK 141/04, OSNP 2005/15/235), w którym stwierdza się, iż stronom umowy o pracę, na podstawie której rzeczywiście były wykonywane obowiązki i prawa płynące z tej umowy, nie można przypisać działania w celu obejścia ustawy (art.58§1 k.c. w zw. z art.300 k.p.). Ocena taka nie odnosi się jednak do sytuacji, gdy podejmowane czynności w ramach zawartej umowy o pracę nie mają na celu rzeczywistej realizacji tej umowy, a jedynie uwiarygodnienie jej świadczenia – innymi słowy są czynnościami pozornymi, fikcyjnymi - pracownik udaje, że wykonuje jakieś czynności jedynie po to, aby stworzyć dowody jej świadczenia. Nawiązanie umowy o pracę może, bowiem wynikać z czynności faktycznych wyrażających się z jednej strony zobowiązaniem pracownika do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem, z drugiej zobowiązaniem pracodawcy do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem (art.22§1 k.p.).

W rozpoznawanej sprawie organ rentowy zakwestionował, począwszy od 26 października 2015 r., ważność umów o pracę zawartych przez płatnika z zainteresowaną stojąc na stanowisku, że jej podpisanie oraz zgłoszenie zainteresowanej do ubezpieczeń społecznych było czynnościami pozornymi dokonanymi jedynie w celu uzyskania świadczeń z ubezpieczenia chorobowego.

W ocenie Sądu Okręgowego, w świetle dokonanych ustaleń faktycznych, a zwłaszcza niezakwestionowanych zeznań świadków, nie ma podstaw do uznania, że zawarta między zainteresowaną, a płatnikiem składek, poczynawszy od 1 grudnia 2015 r. umowa o pracę nie była realizowana.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego jako podstawowe cechy stosunku pracy odróżniające go od innych stosunków prawnych wymienione zostały: dobrowolność; osobiste świadczenie pracy w sposób ciągły, powtarzający się; podporządkowanie, wykonywanie pracy pod kierownictwem pracodawcy, w miejscu i czasie wyznaczonym przez niego; ryzyko pracodawcy; odpłatny charakter zatrudnienia (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 października 2006 roku I PK 110/06 Lex nr 207175; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 października 2009 roku, III PK 39/09, Lex nr 578140). W wyroku z dnia 25 listopada 2005 roku (I UK 68/05, Lex nr 177165) Sąd Najwyższy stwierdził, iż wykonywanie pracy pod kierownictwem pracodawcy (pracy podporządkowanej) jest cechą o charakterze konstrukcyjnym dla istnienia stosunku pracy. Z kolei w uzasadnieniu do wyroku z dnia 7 marca 2006 roku (I PK 146/05 (Lex nr 234370) Sąd Najwyższy przypomniał, iż cechami charakterystycznymi dla stosunku pracy – wskazywanymi w orzecznictwie – są także: obowiązek osobistego wykonywania pracy, zakaz wyręczania się osobami trzecimi; bezwzględne obowiązywanie zasady odpłatności; pracowniczy obowiązek starannego działania, a nie osiągnięcia rezultatu, oraz obciążenie pracodawcy ryzykiem prowadzenia działalności; wykonywanie pracy skooperowanej, zespołowej; ciągłość świadczenia pracy; występowanie pewnych cech charakterystycznych dla stosunku pracy, np. wypłaty wynagrodzenia za godziny nadliczbowe. Sąd Najwyższy wskazał także, że o kwalifikacji stosunku prawnego jako stosunku pracy decyduje przede wszystkim sposób wykonywania zatrudnienia. Strony mogą więc złożyć wyraźne oświadczenia woli co do ukształtowania podstawy prawnej zatrudnienia. Jednak nawet bez wyraźnego wyrażenia woli przez strony (złożenia oświadczeń woli w tym zakresie) stosunek prawny może być kwalifikowany jako stosunek pracy, jeżeli strony wykonują go w sposób charakterystyczny dla tego stosunku prawnego.

Wskazać należy, że od 1 grudnia 2015 r., obowiązki pracownicze zainteresowanej, tak licznie wymienione na piśmie, sprowadzały się do bieżącej obsługi sekretariatu prezesa zarządu, a także pomocy przy pracach księgowych takich jak kserowanie oraz opisywanie dokumentów. Do obowiązków wnioskodawczyni, oprócz przygotowywania umów, należała także pomoc pracownikom firmy przy prowadzonych przez nich negocjacjach handlowych z uwagi na znajomość języków obcych. W ocenie Sądu raczej nie istniała pilna potrzeba tworzenia przedmiotowego stanowiska i zatrudniania na nim wnioskodawczyni. Jednakże nie oznacza to, że płatnik nie mógł utworzyć takiego stanowiska które niewątpliwie pomagało mu w pracy, ułatwiało kierowanie firmą. Jednakże rzeczywisty, wykonywany zakres obowiązków przez wnioskodawczynię, tak licznie wymieniony na piśmie, nie był nadmiernie pracochłonny. Przemawia za tym okoliczność kierowania wnioskodawczyni do pracy pomocniczej w księgowości.

Nie bez znaczenia jest też okoliczność, że ubezpieczona powróciła do pracy we wrześniu 2017 r., na to samo stanowisko i z tym samym wynagrodzeniem.

Nawet gdyby przyjąć, iż rzeczywistym celem zawartej umowy o pracę była wyłącznie chęć uzyskania świadczeń z ubezpieczenia społecznego to dążenie do uzyskania świadczeń z ubezpieczenia społecznego (bądź uzyskania wyższych świadczeń), jako cel podjęcia zatrudnienia, nie świadczy jeszcze o zamiarze obejścia prawa, jeżeli umowa o pracę jest faktycznie realizowana, a pracodawca wykazał potrzebę zatrudnienia pracownika, jak i potrzebę zatrudnienia innego pracownika na zastępstwo, gdy ten stał się długotrwale niezdolny do pracy. Chęć uzyskania świadczeń z ubezpieczenia społecznego, jako motywacja do podjęcia zatrudnienia, nie świadczy o zamiarze obejścia prawa, a dążenie do uzyskania przez zawarcie umowy o pracę, ochrony gwarantowanej pracowniczym ubezpieczeniem społecznym nie może być uznane za zmierzające do dokonania czynności sprzecznej z prawem albo mającej na celu jego obejście, jeżeli umowa ta prowadzi do faktycznej realizacji zatrudnienia spełniającego cechy stosunku pracy, a zebrany w sprawie materiał dowodowy pozwala to stwierdzić.

Na marginesie wskazać należy, że zaskarżona decyzja ZUS ma jedynie charakter ustalający. Decyzja ta porządkuje okresy podlegania ubezpieczeniom. Niezbędnym jest bowiem ustalenie za jaki okres, z jakiego tytułu istniał bądź nie istniał obowiązek podlegania określonym ubezpieczeniom. Kwestia zaś wysokości wynagrodzenia stanowiącego

podstawę wymiaru składek nie była przedmiotem tej decyzji , a co za tym idzie nie mogła być rozpatrywana w niniejszym postępowaniu.

Mając powyższe na uwadze Sąd na podstawie art. 477¹⁴§2 k.p.c., zaskarżoną decyzję ZUS zmienił i orzekł, że A. K. (1) jako pracownik podlegający ubezpieczeniom społecznym i ubezpieczeniu zdrowotnemu u płatnika składek (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. podlega obowiązkowemu ubezpieczeniu emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu, wypadkowemu dopiero od dnia 1 grudnia 2015 r. oraz wobec braku podstaw do zmiany decyzji w pozostałym zakresie , Sąd na podstawie art.477¹⁴§1 k.p.c. oddalił odwołanie w pozostałej części.

Natomiast rzeczywisty zakres obowiązków wnioskodawczynie i ocena wynagrodzenia za pracę nie mogła być oceniona w tej sprawie. Okoliczności te mogą być przedmiotem kolejnego postępowania ubezpieczeniowego. Może to mieć znaczenie w kontekście dochodów firmy czy wynagrodzeń innych pracowników i obowiązkach przez nich wykonywanych.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 100 k.p.c. mając na uwadze, iż obie strony częściowo wygrały i przegrały sprawę, co uzasadniało wzajemne zniesienie kosztów procesu.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi organu rentowego.

S.B.